

Hur har villaträdgårdar sett ut i olika tider?
Vilka växter har där funnits?
Var kan jag själv leta och finna information om äldre tiders
trädgårdar och hur får jag tag i fröer och lökar från äldre växter?
Finns det något bevarandevärde i en svensk
egnahemsträdgård från 1930-talet?

TRÄDGÅRDSSEMINARIUM

lördag 10 april kl 9.30-16, Dalarnas museum

Föreläsare: Åsa Wilke, Lena Nygårds, Agneta Magnusson, Monica Rönnkvist, Boel Tengné och Inger Berglund

Kostnad 300:-. Föranmälan SENAST 31 mars till: 023-76 55 07, ing-marie.eckestad@dalarnasmuseum.se

Fullständigt program www.dalarnasmuseum.se

Välkomna på Trädgårdsseminarium på Dalarnas museum 10 april 2010 kl 9.30-16.00

9.30-10.00

Kaffe/te och smörgås

10.00-11.50, inkl. bensträckare

Villaträdgårdens historia – ett 150 årigt perspektiv.

Krattade grusgångar eller stigstenar av kalksten? Nyttig potatisodling eller färgkomponerad perennrabatt? Olika tider och ideal har gett villaträdgården vitt skilda uttryck. Föreläsningen löper från sommarvillornas pyntade trädgårdar, över nationalromantik i villastaden och nyttoodling i egnahemsträdgården fram till funkisens välklippta gräsmatta och dagens trädgårdstrender. Fakta och råd för dig som vill skapa en tidstypisk trädgård eller som bara vill veta mer.

Föreläsare: Åsa Wilke

11.50-13.00

Lunch intages på egen hand

13.00-13.45

Vi odlade till husbehov – bilder och berättelser om traditioner kring köksväxtodling under 1900-talet.

Under sin föreläsning kommer Lena Nygårds att berätta om POMs (Programmet för odlad mångfald) arbete i stort men också om den fantastiska resan runt om i Sverige som hon har gjort i och med Fröuppropet. Hon har suttit i otalig varma och ombonade kök med kaffekopp i hand och samtalat kring traditionell odling av köksväxter. Samtalen har lika mycket handlat om människors livsvillkor i olika tider, speglade av det enskilda fröet. Lena hoppas att hon kan inspirera oss till samtal med äldre odlare så att deras erfarenheter och minnen kommer på pränt och inte går förlorade.

Föreläsare: Lena Nygårds

Bensträckare

13.50-14.40

Leksands kulturväxter – studiecirkeln som vill inspirera fler att ta till vara sitt gröna kulturarv!

Sedan 2006 träffas en stor grupp trädgårdsentusiaster regelbundet för att lära mer om trädgårdshistoria, botanik och inventeringar. Samarbetet är nära och gott med Studieförbundet Vuxenskolan, Leksands kulturförvaltning och POM. Som gemensamt praktiskt projekt arbetar gruppen med planteringar på Leksands hembygdsgård, där de vårdar ett urval av Leksands gamla kulturväxter. Trion berättar om sitt arbete, om narcissupprop, leksandslök och Lillie Landgrens trädgårdsskola! Föreläsare: Agneta Magnusson med förstärkning av Monica Rönnkvist och Boel Tengnér

14.40-15.00

Fruktstund

15.00-15.45

Trädgårdsturism i Dalarna – en resa i tid och rum.

Att besöka parker och trädgårdar kan ge många olika upplevelser; från njutningen av att se en riktigt vacker anläggning, till glädjen att få möta de personer som lagt ner mycket arbete på att skapa den. Besöken kan ge injektioner med inspiration och nya idéer till den egna trädgården. Projektet "Trädgårdsturism i Dalarna" har som mål att undersöka förutsättningar för, och söka utveckla denna gren av turismen i regionen. Föredraget tar er med på en resa i tid och rum genom länets befintliga trädgårdar, allt från bergsmännens barockanläggningar till den enkla besöksträdgården. Föreläsare: Inger Berglund

15.45-16.00 ca

Sammanfattning av dagen

Med reservation för ändringar.

Dagen till ära breddar museibutiken sitt sortiment med trädgårdslitteratur, fröer samt andra trädgårdsprodukter.

Föreläsare under dagen

Åsa Wilke

Åsa Wilke är landskapsarkitekt med inriktning på kulturmiljö, park- och trädgårdshistoria. Hon kommer att berätta om och visa bilder ur sin bok *Villaträdgårdens historia, ett 150-årigt perspektiv*. Boken belönades 2008 med Ulla Molin priset.

Lena Nygårds

Lena Nygårds arbetar sedan 2002 som projektledare för Fröuppropet inom POM/CBM (Programmet för odlad mångfald/Centrum för biologisk mångfald). POM arbetar med att inventera och dokumentera Sveriges kulturväxter. Som kulturvetare har Lena i arbetet med insamlingen av fröförökade växter, fokuserat på sammanhangen kring själva fröet. Ärtan, bönan eller kålfröet har visat sig i mycket vara en kvinnohistoria, för det är många gånger kvinnorna som stått för odlingen på gårdstomten. Berättelse som är föga uppmärksammade eller dokumenterade. Lena är själv en praktiker och som sådan är hon naturligtvis tvungen att själv pröva på att odla alla dessa äldre växtsorter. På en stenig åker på norra Gotland spirar nu potatislöken Hilda från Borgå, Mors stora ärtor och kålroten Trutsgård. Lena Nygårds är medlem i Föreningen Sesam, ett sällskap för fröodling och fröodlar även en hel del till föreningens medlemmar.

Agneta Magnusson

Fil.mag. Agneta Magnusson från Leksand har många intressen, bl a inom trädgårdshistoria och etnobiologi. Under 20 år ansvarade Agneta för Skansens kulturhistoriska och botaniska program. Idag är hon ordförande i Leksands trädgårdsodlarförening. Sedan 2006 leder hon Studieförbundet Vuxenskolas studiecirkel om Leksands kulturväxter.

Inger Berglund

Landskapsarkitekt Inger Berglund driver dotGreen Landskap och Miljö AB i Falun tillsammans med Jan Berglund. Under sina 40 år i yrket har Inger arbetat med en rad projekt, från regionplanering till brodesign och hon har verkat såväl i Falun som i Stockholm och i Libyen. Tillbaka i Dalarna har de regionala projekten fått dominera, t ex Vasaparken och Hästbergs kyrkogård i Falun och Stadshusparken i Borlänge. Trädgårdsturism i Dalarna är ett projekt som genomförts under 2009 genom medel från Dalarnas Forskningsråd.